

Keisarillisen Majesteetin

Amollinen

Arbeits

**heikkomielisten holhouksesta ja pa-
remmista laitoksista heidän
parantamisestaan.**

Annettu Helsingin kaupungissa, 4 p. Helmikuussa 1840.

POHJOISMAA, J. Simeliuksen Pesän tyköä, 1840.

ME NICOLAI Ensimmäinen, Suomalain Armosta, Keisari ja Itsevalttias yli kaiken Venäjänmaan, Suomen Tšoruhhtinas re. re. re.

Teemme tietäväksi: että löydyämme Armossa hyväksi, rakennuttamaan Helsinginkaupungin tyköön hauru-huoneen heikkomielisten parantamiseksi kaikista Suomen Tšoruhhtinamaan paikoista, tulee Kronohy'ssä oleva hauruin hospitaali kolonansa katoomaan ja se samankaltainen laitos Sjählö'ssä, Rawon pitäjässä, muutettavaksi sellaiten haurujen holhous-paikaksi, jotka ovat siinä onnettomassa tilassa, ettei heidän parantumistansa ole toivoo; ja pitää seuraavaiset eteenkirjoitukset Suomen Tšoruhhtinaumaalla, heikkomielisiä Iholhotaisissa tästedes jälkeenselättämän.

I. Art.

Heikkomielisten holhouksesta ja hauru-kuurin alla pidänuöstä.

1. §.

Se jossa selkiät heikkopäisyyden merkit havaitaan, pitää joutuisimmasti saatettaman haurukuurin alla olemaan.

2. §.

Jos heikkomielisellä on waraa eli warallisia sukulaisia, niinkuin vanhempia ja lapsia, jotka ovat wellapääät hänestä murhetta pitäämään, lähetettäväön hän omalla tailla sellaisten sukulai-
sten kustan-

nukfella hourukuurin alla pidettäväksi Lääninla sarettiin, eli läpiti käyköön muualla kokenuskuurin, asianomaisen lääkärin holhouksella.

Jos sairas kuukauden sisään sairastumisen jälkeen ei ole sellaisen kuurin alle pantu, ja sitten pyytään lunastaa sairaasta houruhuoneeseen, pitää hänen edestänsä maksettaman kassikertainen sisäänlunastusraha.

3. §.

Jos waraton ihminen tulee mieleltä wiioille, pitää hänen isäntänsä eli emännän, viimeistänsä kahdeksan päivän sisään, antaman siitä tiedon seurakunnan kirkkoherralle: joka lähemmin kuulustelluansa sairaan tilaisuutta, wiipymättä ilmoittaa asian kirjallisesti poliisimestarille, pormestarille eli ordningsmannille kaupungissa niimyyös krunnin nimismiehelle maalla ja ynnä antaa sairaalle papintodistuksen; jonka perästä sanottu palvelusmies kohta läänin guverneröörin tykönä ilmoittaa sairaan, otettavaksi läänin lasarettiin.

Isäntä eli emäntä, joka laimiinhyö sanotun welvollisuuden, maksakoon jokaiselta päivältä, joka ilman tätä täyttämätös yli määrätyn ajan kului, kuitenkin ei kahta kuukautta pitimmältä ajalta, seurakunnallen eli sille, jonka kustannuksella sairaasta lasaretissa hoidetaan, sen verran kuin yhdeltä päivältä maksetaan sairaan pitämisestä lasaretissa.

4. §.

Ennenkuin heikkomielinen lasarettiin lähetetään, pitää guverneröörin tykönä tiedustettaman, jos lasaretissa on hänelle tilaa, ja jos sitä ei olisi sillä kertaa, tulee guverneröörin, sitten kuin tilaa ilmaantuu, kohta antaa tiedon siitä asianomaisille.

5. §.

Kuin tilaa heikkomieliselle läänin lasaretissa löytyy, pitää hän asianja ajajalta ja sukulaistansa, eli jos hänellä eikä ole omaa waraa eikä warakkaita sukulaisia, ilman kirkonkolousta eli muita menetyksiä odottamata, poliisin eli krunnin palvelian huolenpidolla lasarettiin wiipymättömästi lähetettämän, ynnä mahdollisimmasti täydellisen tietokirjan kansa siitä, mitä sairaan terveydestä ennenkuin hän mieleltä wiioille tuli, hänen houruutensa syystä ja enenemisestä, niin myös hänen tapainja laadusta tiedä saada.

6. §.

Omalla, sukulaistensa taikka seurakunnan kustannuksella pitää heikkomielinen hoitottaman lasaretissa kassi kuukautta, ellei parannusta pikemmin tapahdu; ja jos ei sairaus sillä ajalla hänestä poiktee, lunastettakoon hän houruhuoneeseen, siellä pidettäväksi pitennetyin hourukuurin ja menetyksen taikka holhouksen alla.

Jos lasaretin lääkäri yhtähyvin, kassikuukautisen kokenuskuurin perästä, löytäsi heikkopäisen tulleen niin paljoa paremmaksi, että hänen muuttamisensa houruhuoneeseen katsotaan tarpeettomaksi eli ehkä wahingolliseksi, saa sairas vielä sittenkin pidettää lasaretissa siksi että hän paranee taikka, jos hänen mieltensä wiika pahenee, tarpeelliseksi nähdään wiedä hänen houruhuoneeseen Helsingissä, täydellisempää parantamista warten; sellaisessa tapauksessa pitää sairas, ellei hänellä itsellänsä ole waraa, muutettaman johonkukun maksosta waraaseen lasarettiin sänkyyn, niin ettei hänen edestänsä sukulaisilta eli seurakunnalta lasarettiin makseta enemmältä kuin kahdelta kuukaudelta.

7. §.

Kustannukset koetuskuurille läänin lasarettiin otettuihin heikkomielisten ylläpitämisestä maksetaan vähemmin varallisuista viidellä kahdeksatta kymmeneä kopeikalla, ja varakkaimmilla yhdellä ruplaa viidellä kymmenellä kopeikalla bankko-assignationia päivässä, joka raha ylöskannetaan lasaretin toimitusmieheltä (syöplöman), ja tulee siitä tili lasaretin luvunlaskuisa tehtäväksi.

8. §.

Heikkomielisen edestä, joka seurakunnan, sukulaisten eli isännän kustannuksella on pantu läänin lasarettiin, maksetaan täysi kustannuksen palkinto, kuin lasaretin toimitusmiehen siitä annettu welkomusseteli, guverneröörin huolenpidon kautta, edesnäytetään seurakunnan kirkkoherralle, eli sille, jonka tulee vastata sairaan edestä. Jos hourulla itsellensä on waraa, pitää hänen asiansa ajalta, guverneröörin tykönä anottaissa tilaa sairaalle lasaretissa, sanottu kustannuksen palkinto kahdelta kuukaudelta myötälähetettämän; mitä hänen pitämistensä lasaretissa yli tämän ajan, siinä tapauksessa, josta 6:des §: mainitsee, niimmöös hänen takaisin lähettämistensä kotipaikkaan, lasaretin pitää saada, antakoon guvernerööri ulosmitata lasaretin toimitusmiehen siitä mainitessa, ellei sitä hyvällä makseta.

9. §.

Heikkomieliset Uudenmaan läänistä vastaan otetaan Helsingin kaupungin houruhuoneeseen sen koetuskuurin alla pidettäväksi, joka muissa lääneissä tapahtuu läänein lasareteissa; ja menetetään tämän vuoksi samain ehtoin ja sääntöin jälkeen, jotka hourukuurista lasareissa olivat seurattavat.

10. §.

Hourut, joilla on omaisuutta, saavat myöskin, ilman että sitä katsotaan, milloinkin owat sairastuneet, ja waikka eiwät ole äskön mainitun edellisen hourukuurin alla olleet, anomuksen perästä lääkärisäädyn yhteisen direhtöörin tykönä, pitemmäksi eli lyhemmäksi, ajaksi otettaa kuurille Helsingin houruhuoneeseen, yhden bankko-assignationi ruplan ja viiden kymmenen kopeikan maksoa vasten päivältä, joka edelläkäs in maksetaan, ja saatakoon he sellaisessa tapauksessa houruhuoneesta takaisin, kuin tahdotaan.

11. §.

Niin pian kuin houru, jolla ei omaisuutta ole, on koetuskuurin alle lasarettiin lähetetty, pitää poliisihallituksen kaupungissa eli kruunun nimismiehen maalla kohdastansa siitä antaman tiedon seurakunnan kirkkoherralle, joka wiipymättä pitää kirkkokokouksen, tyshäksensä seurakunnalta, jos se tahtoo houruhuoneeseen lunastaa sairaan, ellei hän lasaretissa hourauksestaan parane.

12. §.

Asian-ajajan, sukulaisten ja seurakunnan wallassa on, taikka lunastuttaa heikkomielisen, joka koetuskuurin alla oltuansa ei ole parannut, kohdastansa houruhuoneeseen, taikka takaisin ottaa hänen kotipaikkaan; kuitenkin sillä ehdolla, että asianomaiset viimeisessä tapauksessa edeswastaawat sairaan korjauksesta, ja eiwät enään saa häntä houruhuoneeseen lunastaa muutoin kuin kassifertaista maksoa vasten.

13. §.

Heikkomielisten lunastus houruhuoneeseen maksetaan köyhäin edestä kahdella sadalla neljällä kymmenellä ruplalla, josta puoli suo-

ritetaan kohdastansa, ja toinen puoli seuraavana vuonna, warakaimmilla kolmella sadalla ruplalla, ja oikein warallisilla viidellä sadalla ruplalla, kaikki bankkoasignationia. Nämät houruhuoneen kasalle määrännettiin takavarikkoon pantawat ulosmaksot tulewat houruholous-direksionilta määrättäväksi asianomaisen tutkimon jälkeen.

14. §.

Kuin seurakunta on päättänyt lunastaa heikkomielisen houruhuoneeseen, on poliisihallitus kaupungissa eli kunnan palvelia maalla welvollinen lähettämään guvernöörille kirkkokouksen protokollan ja ynnä seurakunnan kirkkoherralta eli paikkakunnan tuomarilta wiran puolesta annetun todistuksen heikkomielisen omista waroista, samaiten myös tiedon hänen lähimmäisistä sukulaisista, ja jos heillä on tiettyjä waroja.

Sellaisten todistusten pitää myöskin myötäseurata läänin guvernöörille annettavia anomuskirjoja warallisten hourujen lunastamisesta houruhuoneeseen.

15. §.

Edelläsanotut ilmoitukset eli anomuskirjat heikkomielisen lunastamisesta houruhuoneeseen, lähetetään guvernööriltä houruholous-direksioniin, joka tutkii asian ja niin pian kuin tilaa houruhuoneessa löytyy, lähettää siitä läänihallitukselle tiedon, asianomaisille ilmoitettavaksi.

16. §.

Mitä niin muodin on wääriin otettava heikkomielisten lunastamisesta houruhuoneeseen, pitää ilman viivytystä toimitettaman, nii

nim että houru, jos mahdollinen on, taitakoon lähetettää houruhuoneeseen, johon asianomaisen lääkärin todistus koetuskuurista, ynnä heikkomielisestä lasarettiin tulleiden kirjoitusten kanssa, pitää hänen myötränsä tuotaman.

17. §.

Jos lasaretin lääkäri jo sen koetuskuurin alussa, jonka alla lasarettiin otettua heikkomielistä pidetään, löytää että kaikki pitemmät kokeet hänen parantamiseksi olisivat peräti turhat, pitää hänen kohta antaman siitä tiedon lääkärisäädyn yhteiselle direhtöörille, ja sairas, sittemmin hänen lunastamisensa houruhuoneeseen on anottu ja saatavaksi päätetty, viipymätäh lähetettämän Sjählön hospitaaliin.

Jos vastoin mitä lunkawa on, jonkun tässä hospitaalisissa olevan hourun mielenlaatu wastedes nähyi antawan paranemisen toivoa, on hospitaalin toimitusmies edeswastauksella welwoitettu, ilmoittamaan sen lääkärisäädyn yhteiselle direhtöörille, säätämistä warten sairaan muuttamisesta Helsingin houruhuoneeseen.

18. §.

Jos Helsingin kuuri-laitoksessa eli Sjählön hospitaalisissa, sinne otettawalle hourulle ei sillä kertaa löydy tilaa, pitää sairas lasarettista lähetettämän takaisin kotipaikkaansa sanotuisissa laitoksissa awauntuvaa tilaa odottamaan.

19. §.

Hourut, jotka lasarettissa eli houruhuoneessa puuttuvan tilan tähden ovat kotipaikkasansa pidettävät, eli muuten eivät houruhuoneeseen lunasteta, pitää tarkasti holhottaman sukulaisilta ja asiansa

ajajilta, jos heillä on siihen waraa, taikka seurakunnan huolenpidolla, niin etteivät ilman wartiata ympäri kuleksi; jonka tapauksissa he krunun ja kaupungin palvelioiden, laiminlyöväkustannuksella, kottiinsa tuotakoot: ja tulewat asianomaiset edesvastauksen alaiseksi wahingosta ja pahasta, jonka houru julkisen wartiattomuuden kautta saattaa tehdä.

20. §.

Jos erittäin wartiottawa ja waaralliseksi katsottawa houru kahdesti tawataan ympärikuleksiwana ilman wartiata, pitää hän, niin pian kuin hänelle tilaa saadaan, Helsingin houruhuoneeseen lähettämän ja sinne lunastettaman omalla, eli sukulaistensa waralla, jos sitä heillä on, taikka myös seurakunnan kustannuksella.

21. §.

Sellaiset warattomat hourut joista yhteinen poliisi waaria pitää, tulewat kuljetettaviksi wangin kyhdyllä, jolloinka hourulle annetaan tawallista wangin ruokaa; kuitenkä pitää katsottaman, ettei hourua kuljeteta eikä pidetä yhdessä rikoksen tekiäin kanssa.

Sellaisen hourun myötä seuraawalle pasille kirjoittaa krunun palvelia ajan, jolloin heikkomielinen on lähetetty, ja asianomainen lasaretin eli hospitaalun toimitusmies päivän, jona hän sairastaitokseen on tullut.

22. §.

Kaikki houruhuoneeseen lunastetulla ihmisellä oleva omaisuus, niinmyös perintö eli lahja irtanaisena eli kiintänä omaisuutena, joka hänelle lienee tulewa, omistetaan ja lankee houruhuoneen laitoille.

23. §.

Senä guverneööri että lääkitys asiain yhteinen direhtööri owat welvolliset tarkasti walwomaan, että houruhuoneen kassan oikeus perintöön ja lahjaan, joka sisäänlunastetulle hourulle lankee, ei mahda poljettua.

24. §.

Heikkomielisen, joka houruhuoneeseen on lunastettu, pitää koko elinaikansa laitoilta nauttiman holhousta ja ylläpitämistä, ellei hän sieltä uloslunasteta.

25. §.

Helsingin ja Sjählö'n houruhuoneista saa heikkomielinen, koska tahdotaan, uloslunastettua maksamalla houruhuoneen kassaan yhden ruplan ja wiisikymmentä kopeikkaa bankko-assignationeja joka päivä, jona fairasta on houruhuoneessa holhottu: jossa sisäänlunastusrahaa, joka kaikissa tapauksissa sanotun kassan hyväksi lankee, ei lukuun oteta; ja katsotaan sellainen uloslunastettu ihminen sitten houruhuoneen laitoista eroitetuksi, ja takasin otettakoon sinne ainoasti uutta lunastusmaksua wasten.

26. §.

Jos houruhuoneeseen lunastettu, joka silläikaa on saanut perinnön eli lahjan, sukulaistensa uloslunastetaan, tulee houruhuoneen kassan, ylitse säätyä uloslunastusrahaa, hourun omaisuudesta itsellensä pitää kolmannen osan, kassalle wahvistukseksi; jota wasten jätillä olevat kassikolmatta-osa, oikian likwiidin jälkeen hourun lailliselle asian ajajalle ulosannetaan.

27. §.

Jos joku houruhuoneeseen lunastettu paranee, niin taikka eroitettakoon hän laitoksesta peräen, palkinnon maksettua hänen siellä olostansa, niinkuin 25:des ja 26:des §. sanoo, taikka taitaa hän myös ilman palkintoa houruhuoneesta pois lähteä. Edellisessä tapauksessa katoo houruhuoneen kassan oikeus hänen omaisuuteensa; jälkimmäisessä taas on kassalla 22:sa §:sa sääty oikeus perä parantunutta; jota vasten tämä ilman sisään lunastusta saa jälleen otettaa houruhuoneeseen, jos hän mieleltä riittävästi taas tulee.

28. §.

Maakunnassa jo löytyvät hourut, jotka tätä ennen ovat hourukuurilla lasareteissa olleet, mutta eivät vielä ole Sjählö'n eli Kronoby'n hospitaaleihin lunastetut, saavat ilman muuta koetuskuuria, nyt eteenkirjoitetussa järjestyksessä lunastettaa maakunnan houruhuoneisiin, sen jälkeen kuin tila myöten antaa.

Houruin kansa, jotka eivät vielä ole koetuskuurin alla olleet, menetetään niinkuin heidän kansansa, jotka tästä des houruiksi tulevat; kuitenkin niin ettei korotettua ulostekoa, heitä houruhuoneeseen lunastettaisikaan, makseta sen vuoksi, että ovat kauemmin olleet mieleltä riittävästi, ennenkuin ovat kuurin alle tuodut.

29. §.

Sjählö'n ja Kronoby'n hospitaaleissa olevat hourut, joista lunastus houruhuoneeseen jo on maksettu, muutetaan lääkitysasiain yhteisen direktöörin tutkimuksen jälkeen, taikka Helsingin kuurilaitokseen taikka Sjählö'n hospitaaliin.

2. Art.

Hallituksesta ja järjestyksestä kuuri- ja wartioimailaitoksissa houruja warten.

30. §.

Houruholhouksen ja sen omaisten laitosten ylimmäinen peräntarkonto tulee pidettäväksi direktijonilta, jossa istuvat päämiehet kanslian ja papillisten asiain toimittuksessa Suomen Senaatin huoneenhallitus-departementistä, ynnä lääkitys-asiain yhteisen direktöörin kanssa.

Sihtierin työt tässä direktijonissa tehdään lääkärihallituksen sihtieriltä.

31. §.

Edellä sanotun direktijonin kirjat, jotka ammatin asioissa, postin kanssa lähetetään, ovat vapaat asuranssi- ja posti-raham maksosta.

32. §.

Lääkitysasiain yhteisen direktöörin tulee täytäntöön saattaa ne eteenkirjoitukset, jotka houruin holhousta warten sääty direktijoni hänelle antaa, ja maakunnan yhteisten lääkityslaitosten päämiehenä pitää erinomaittain hän katsantoa ja waaria sekä Helsingin houruhuoneesta ja Sjählö'n hospitaalista, että myös läänilafarettien kuurilaitoksista; jonka vuoksi hän säättää sairasten holhouksesta ja laitosten huoneenhallituksesta, ja peräntarkoo, että houruin holhousta warten määrätty warat ja staattirahat tulewat tarwesta myöten, suurimmalla säästämyhdellä käytetyiksi.

Mitä erittäin tulee Sjählö'n hospitaaliin, pitää se wähinänsä kahdesti vuodessa peräänkatsottaman Turun ja Porin läänin guwernööritä, jonka taikka paikalla, taikka lääkitysasiain yhteisen direhtöörin kautta, tulee ojustawiksi toimittaa ne wäärät menetykset, jotka siinä taitaa merkittää.

33. §.

Samaiten walwoo lääkitysasiain yhteinen direhtööri, että haurujen holhouslaitoksessa palvelusmiehet ja palveliat, jotka palveluksessa ovat yhteisen direhtöörin ja hänen käskyinsä alaiset, oikein tähttävät welvollisuutensa.

34. §.

Helsingin kuurilaitos on määrätty seitsemälle kymmenellen sinne lunastetuille heikkomieliselle ja neljälle edellisen haurukuurin ala lähetykselle sairaalle Uudenmaan läänistä, niimmöös kuudelle toista kymmentä sellaiselle sairaalle, jotka eri maksua wästen, pitemmäksi taikka lyhemmäksi ajaksi, sinne toimitetaan: kuitenkin saa hauruholhousta warten sääty direktioni, waroja ja tilaisuutta myöten, säätää enemmänkin sairaita sinne otettawiksi, kuin lääkäri-säädyn yhteinen direhtööri on siitä tehnyt osotuksen.

35. §.

Sjählö'n hospitaaliissa holhotaan neljäkymmentä sisäänlunastettua ja kuusi, suostumuksen jälkeen jonkun ajan pidettävää, haurua.

36. §.

Kuhunkin läänilafarettiin saa wähinmä neljä heikkomielistä otettaa.

17. §.

Anomukset lunastamisesta hauruhuoneeseen ja sieltä ulos, tutkitaan ja päätetään hauruholhouksen direktionilta; mutta lääkärisäädyn yhteisen direhtöörin tulee yksinänsä säätää, jos hauruhuoneeseen lunastettu heikkomielinen, tautinsa luonnon jälkeen, on sisään otettava kuurilaitokseen Helsinginkaupungin tykönä, taikka Sjählö'n hospitaaliin; samaitenkun yhteinen direhtööri myös säätää haurun muuttamisesta yhdestä näistä laitoksista toiseen.

38. §.

Lupa suostumuksen tekoon heikkomielisen ottamisesta hauruhuoneeseen ainoastansa joskikäs ajaksi, annetaan lääkitysasiain yhteiseltä direhtööriltä.

39. §.

Hauruin holhousa toimittawat lähimäifesti seuraawaiset palvelusmiehet ja palveliat, nimittäin:

Hauruin huoneessa Helsinginkaupungin tykönä:

Yksi yli-lääkäri, joka ynnä on laitoksen direktori (eli hallitusmies); yksi ala-lääkäri; yksi pappi; yksi toimitusmies, joka myös on ylipäällismies (öfweruppsyningsman); yksi päällismies (uppsyningsman), joka myös on opetusmestari; yksi föreständersta (eli emännän siainen) joka myös on opettaja; neljä hauruwahitia; neljä waimoista hauruhoitajata; yksi trenki; yksi porttiwahiti ja kaksi pyhkiwaimoa.

Sjählö'n hospitaaliissa:

Yksi toimitusmies, kaksi hauruinwartiata ja kaksi waimoista hauruhoitajaa.

Asianomainen läänin lääkäri tulloon, toimitusmiehen kutsuisa katsomaan hospitaalia, niin usein kuin joku siellä wartioituista houreista tarvitsee lääkärin apua. Ilman sitä tulee yhteisen direktöörin, tarvittavaa peräänkatsomusta warten, niin usein kuin asianhaarat waativat, sinne käskää jonkun likimmā asetuista lääkäreistä, joka, samaiten kuin läänilääkäri reisuiltansa, sellaisessa tapauksessa saa houruoneen kassasta kyhti- ja muona-rahaman asetusten jälkeen.

40. §.

Edellä sanotut palvelusmiehet ja palveliat nauttiivat palkkaa erittäin Helsingin houruoneelle ja erittäin Sjählö'n hospitaalille tehdyn staatin jälkeen; mutta lääniläsfarettien lääkärit, joiden ammattiin edestäin ainoasti ne katsotaan soveljaksi, jotka kolme kunkulta ovat apulais-lääkäreinä Helsingin houruoneessa palvelusta tehneet, tulewat hourukuuri-laitosten kaitsemnosta lasaretien tykönä, kulin ylöskantamaan kolme sataa ruplaa bankko-assignationia lasaretille säätyä rahasta.

41. §.

Helsingin houruoneen ylitäkäri eli direktori on wirka-arwon sa wuoksi luettu rangordningin kahdelsanteen luokkaan, ja palvelukseen nimitetään MGJEN, alamaisen ehdotuksen jälkeen lääkitysasiain yhteiseltä direktööriltä, joka ehdotus Senaatin huoneenhallitus-departementilta MGJEE lähetetään. Tähän palvelukseen ehdotetaan MGJEE tästedes ainoasti sellaisia maakunnan uniwersiteetissä promoveerattuita läkitys-doktoria, jotka sanotuisa hourukuurin laitoksissa eli sammantaltaisissa ulkomaan laitoksissa ovat kalli wuotta harjoittaneet itsiänsä houruin holhoukseen ja parantamiseen.

42. §.

42. §.

Lääkitys-asiain yhteisen direktöörin tulee säätää kuka ala-lääkäriksi asetetaan, ja kuka useemmista tarjolla ehkä olewista, tulewat Helsingin houruoneessa auttamaan lääkärin toimituksissa.

43. §.

Papilliset toimitukset Helsingin houruoneessa annetaan houru-holhous-direktsionilta, sittenkuin Borgoon hiippakunnan konsistoriumi on asiasta kuultu, papille joka siihen nopeasti ja soveljaksi löytään.

44. §.

Sjählö'n hospitaalisia kuolleiden houruin hautaus hospitaalin hautausmaahan pitää, sadan paperi-ruplan wuotuista palkkiota wastaen, toimitettaman jolta kulta Rawon pitäjän papilta, jonka Turun arkkihiippakunnan konsistoriumi sitä toimittamaan säätää.

45. §.

Kuin toimitusmiehen palvelus taikka Helsingin houruoneessa, taikka Sjählö'n hospitaalisia on awoin, tulee, niinkuin muistakin ylöskanto-palveluksista maakunnassa on sääetty, neljännestäkymmentä päiväisen hakemusajan perästä, waaliin-pano lääkitysasiain yhteiseltä direktööriltä tehtäväksi ja lähetettäväksi Senaatin huoneenhallitus-departementtiin, joka hakewista ottaa palvelukseen yhden ja antaa hänelle konstitutorialin.

Toimitusmiehet saawat rangordningin neljännellä toistakymmentä luokalla olewan arwon, ja ovat kumpikin welwolliset, heille uskotettawan ylöskannon wakuutukseksi, takauttamaan itsensä neljän tu-

hannen kolmen sadan ja kahdeksan ruplan edestä bankko-assignationia.

46. §.

Kuurilaitoksen päällismies ja emäntäwaimo (förestånderska) sekä myös muut palvelijat otetaan palvelukseen ja luovutetaan siitä direktorilta, toimitusmiehen lausuttua asiasta; mutta Sjählö'n hospitaalin toimitusmies palvelukseen ottaa ja siitä luovuttaa palveluswäen siellä.

47. §.

Ylitähtäville, papille ja toimitusmiehelle kuurilaitoksessa, niin myös Sjählö'n hospitaalin toimitusmiehelle tulee lääkitysasiain yhteisen direktöörin kirjoittamat virka-ohjeet eli instruktionit, jotka tutkitaan ja vahvistetaan houruholhouksen direktorilta, sitenkuin yhtähywin Borgoon konsistoriumi papin instruktionista on antanut lausuntonsa. Muille houruhuoneen laitosten palvelijoille antaa yhteinen direktööri selkeät säännöt palveluksen teosta.

48. §.

Houruholhousdireksioni saattaa houruhuoneen yrwäwaroista määrätä jonkun vähemmän awun sellaisille köyhille, wanhoille eli waimattomille houruhuonein palvelijoille, jotka pitkällä ja usollisella palveluksella ovat sen ansainneet.

49. §.

Kuokinto-toimituksesta houruholhouksessa ja tarpeellisten kaluin ja sairashuoneen parseelein hankkimisesta tulee lääkitysasiain yhteisen direktöörin pitää tointa, niinkuin selkeaimmasti ja vähimmäällä kustannuksella tapahtua taitaa.

50. §.

Ulamaisessa kertomuksessa lääkitylaitosten tilasta, joka yhteiseltä direktööriltä on edesannettava, pitää myös selittää kuinka houruholhouksen laita on.

3. Art.

Houruhuoneen ylläpitämiseksi säätyistä maan-tiloista, raha-waroista, wouturista koottu-awuista ja muista sisääntuloista, niinmyös niiden hallituksesta ja tilinteosta.

51. §.

Sjählö'n ja Kronoby'n hospitaaleilla nyt olewat kiintiöt omaisuudet, rahawarat, ja muut kaltenlaiset kalut niinmyös samain laitosten ylläpitäessä annetut wissit saikka tietämättömät sisääntulot mistä niinestä tahdonsa, samoinkuin Uudenmaan, Turun, Hämeenlinnan ja Waasan lääni-staterissa hospitaaleille ennen tätä annetut warat tulewat tästedes lankeemaan ja yhteiseksi warakassaksi koottamaan Helsingin tykönä ja Sjählö'ssä nyt laitetuille houruhuoneille; ilman sitä annetaan Urmossa tarpeelliset lisäwarat Suomen yhteisistä rahoiista niiden isompain kustannusten maksamiseksi, jotka näiden parannettujen ja lewitettyin laistosten kanssa ovat yhdistetyt.

52. §.

Houruhoonettien ylläpitämiseksi annettuun tilain ja warain hallintaan niinmyös niiden rakennusten woinassa pidäntö toimitetaan houruholhouksen direktorilta; jonka siis tulee säätää kiintiön omaisuus.

ten arrenteerauksesta ja rahavaraain uloslainaamisesta niinmös pykälän korjauksesta. Sisään-tuloista maksetaan houruholhouksen asianomaiseen toimitukseen tarpeelliset ulosteot staattia seuraten, lääketys-asiain yhteiseltä direktööriltä annettavain käskyin jälkeen, samatenkuin muista maakunnan yhteiselle sairaskorjuulle säätyistä ja yhteisen direktöörin käyttämisen ala asetetuista rahavaroista on eteenkirjoitettu.

53. §.

Gubernöörit kaikissa Suomen läänissä oivat welvolliset antamaan houruholhouksen direkttoria houruhuoneen laitoksilla olevain tilain hallituksessa ja rahain ulosottamisessa welanalaisilta, niinmös maa-räntereissä tallettamaan ne welkasetelit ja rahat, jotka direkttori tahoo siellä tallella pidettäväksi, ja houruholhous-hallituksen säätäessä, antamaan ulosmaksaa ja osotettuihin paikkoihin lähettää houruhuoneen kassalla maa-räntereissä olevia varoja.

54. §.

Verot ja arrenti-maksot Sjähön hospitaalille tähän saakka omistetuista tiloista, ylöskannetaan ja tili niistä tehdään sanotun hospitaalin toimitusmieheltä, joka myös taloin päällä pitää huoneenhallitusshyinit; mutta arrenti-rahast hospitaaleille Waasan ja Wiipurin läänissä lahjoitetuista tiloista ylöskannetaan gubernööreiltä näissä läänissä, houruholhouksen-hallitukselle warasfa pidettäväksi.

55. §.

Se 10:sä §:sa määrätty maksu warallisten houruin vastaanottamisesta ajaksi houruhuoneeseen Helsinginkaupungin tykönä, niinkuin myös ludenmaan läänistä sinne koetuskuurille lähetettyin heikkomie-

lien edestä maksettava elätys-kustannus ylöskannetaan tämän laitoksen toimitusmieheltä.

56. §.

Houruholhouksen sisään-tulot sakoista, frälsijäädyttömän miehen makso säteritaloin hallitus-oikeudesta, hospitaalin äyri, perintö ja mitä muuta sellaista on, ylöskannetaan niinkuin ennenkin, ja tallelle pannaan maardanterihin houruhuoneen kassan waraksi.

57. §.

Kaikki houruhuoneen kassan etundeksi tapahtuvat lahjoitukset, minkä nimiset tahtonsa, ottaa houruholhouksen direkttori haltuunsa ja hallitsee, samaiten kuin muitakin houruholhous-laitosten ylläpitämiseksi määrättyjä varoja, kuitenkin niin, että mitä antaja ehkä on säästänyt niiden käyttämisestä, tarkasti seurataan kaikissa laitosten tarotuksen ja järjestyksen kanssa yhteensopiwissa osisfansa.

58. §.

Kustannukset houruholhous-laitosten ylläpitämisestä maksetaan laitosten staatin jälkeen ja pitää lääkäri-säädyn yhteisen direktöörin johtawuosi, tutkittua toimitusmiehiltä samoissa laitoksissa tehdyt vuosiräknägit, sen ajan sisään, jona lääkitys-asiain hallitus antaa muut luwuntaskunsa, antaman houruholhouksen direktorille erittäin asianomaisen tilinteon houruholhous-laitosten sisään-tuloista ja ulosteista; jonka jälkeen sanottu direkttori Senaatin huoneenhallitus-departementiin lähettää saman tilinteon ynnä oman vuosikertomuksen kanssa houruholhouskassan hallituksesta itse direktorilta.

59. §.

Sitä että lääkitys-asian hallituksen kamreeri pitää luovuteto-
kirjaa ja tekee tiliä hourehuoneen rahoista, saa hän niistä rahoista
palkkaa kuusikymmentä ruplaa bankko-assignationia wuodessa. Senka jäl-
keen kunkin asianomaisen tulee itsensä alamaaisuudessa ojentaa. Hel-
singin kaupungissa 4 p. Helmikuuta 1840.

Keisarillisen Majesteetin Oman päätöksen
jälkeen ja korkeassa Nimesä,

Hänen Suomeen asetettu Senaattinsa:

A. THESLEFF.

G. HJÄRNE.

AUGUST RAMSAY.

CARL FREDR. RICHTER.

J. WALHEIM.

BERNDT FEDERLEY.

Staatti

Hourehuoneen laitoksille Suomessa.

Hourehuoneelle Helsingin kaupungin tykönä.	Bankkoassign.	
	Rupl.	kop.
1 M-lääkäri eli direktori, saa vapaat asuin-hou- neet, polttopuut, ja erittäin palkkaa	3000	—
1 Ala-lääkäri, huoneet, polttopuut ja ilman sitä 50 ruplaa palkkaa kuukaudessa	600	—
1 Pappi, palkkaa	500	—
1 Toimitusmies, huoneet, polttopuut, ja erittäin palkkaa	1000	—
1 Päälyhemies, huoneet, polttopuut ja 1 ruoka-osa päivässä, ja erittäin palkkaa	450	—
1 Emännän siainen (föreständerska), paitsi huonei- ta, polttopuut, ruoka-osan päivässä ja palkkaa	450	—
4 Hulluin wartiata, saawat huoneet, polttopuut, jokainen yhden ruoka-osan päivässä, ja palkkaa 120 ruplaa	480	—
4 Waimoista houuiin korjaajata, saa huoneet, polt- topuut, jokainen yhden ruoka-osan päivässä ja palkkaa 100 ruplaa	400	—
8 palkintoa jakailtaviksi palveluswäelle hyvästä käytännöstä, jokainen 20 ruplaa	160	—
1 Trenki, saa huoneen, polttopuut, yhden ruoka- osan päivässä ja palkkaa	120	—
1 Porttihuhti, samat etuudet	120	—
2 Pesä-waimoa, saawat huoneet, polttopuut ja kum- pikin palkaksi ja ruoka rahaksi 300 ruplaa	600	—
Transport	7880	—

Transport	7880	—
Glälystä 70:nelle sifäänlunastetulle, 16:nelle mat- sawalle ja 4:lle foetuskuurin alaiselle heikkomie- helle, 32,850:n päivän ruoka-osa, 35:en lo- peikan jälkeen	11,497	50
Glätettä palvelusmiehele, 4380:n päivän ruoka- osa, 35 kopeikan jälkeen	1533	—
Lääkintöä arviolta	1500	—
Kynttilöitä, 30 leiviskää, 10 ruplan jälkeen	300	—
Lamppu-öljyä, 35 kannua, 4 ruplan jälkeen	140	—
Polttopuita, 250 sylvä, 8 ruplan jälkeen	2000	—
Heikkomielisten vaatteet ja huonekaluin ylläpitä- mys, arviolta	2500	—
Pöytästen korjaukset, arviolta	1500	—
Erinäisiä pienempiä ulosmaksoja arviolta	1000	—
Summa	29,850	50

Gläly'n hospitaolille:

1 Toimitusmiehele, saa Fogdby'n maantalon puustel- liffi wästen siitä maksettawaa, nyt määrättyä weroa luonnossa ja 33 ruplaa 33 kopeikkaa hopiata rahassa ja wästen melvollisuutta pitää sitä laillisesa woimassa, ja erittäin palkkafi:	250	—
25 tynneriä jyvää 10 ruplan jälkeen	250	—
rahassa	100	350
2 heikkomielisten wahtia, saapaa kumpikin huoneet, polttopuit, yhden ruoka-osan päivässä ja palkkaa 100 ruplaa	200	—
2 Waimoista hourehoitajaa samoilla eduilla	200	—
Transport	750	—

Transport	750	—
Glälystä 40:nelle houreille 14,600 päiväkauteista ruoka-osa, 30 kopeikan jälkeen	4380	—
Glälystä 4 palvelialle, 1460 päivällistä ruoka- osa, 30 kopeikan jälkeen	438	—
Papillisesa toimitusmiesta hautaamisissa	100	—
Kynttilöitä, 10 leiviskää, 8 ruplan jälkeen	80	—
Polttopuita, 120 sylvä, 5 ruplan jälkeen	600	—
Heikkomielisten vaatteet ja huonekaluin ylläpitä- minen, arviolta	1000	—
Pöytästen korjaukset, arviolta	750	—
Erinäisiä pienempiä ulosmaksoja, arviolta	400	—
Summa	8498	—
Summa summarum	38,348	50

Muistutus: Tämän staatin rahamäärä maksetaan hourehuoneen waroista.